

Sygn. akt: III U 989/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Ossowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 marca 2015 r. w O.

sprawy z odwołania K. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30.10.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. Z. prawo do emerytury począwszy od dnia 10.10.2014r. ;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.10.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił K. Z. prawa do emerytury.

K. Z. wniósł odwołanie od tej decyzji. Podniósł, że spełnił wszystkie warunki do uzyskania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że K. Z. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym po przeprowadzeniu postępowania dowodowego pełnomocnik ZUS pozostawił rozstrzygnięcie do uznania Sądu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

w dniu 13.10.2014r. K. Z. złożył w Oddziale ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS uznał, że K. Z. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy 26 lat, 11 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 12 lat, 10 miesięcy i 4 dni pracy w szczególnych warunkach. ZUS uznał za pracę w szczególnych warunkach zatrudnienie w Jednostce Wojskowej w O. M.. od dnia 03.02.1986r. do dnia 31.12.1998r.

K. Z. urodził się dnia (...), zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności – czy pracował w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) w W..

Na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w **Przedsiębiorstwie (...) w W.** K. Z. złożył do ZUS świadectwo pracy z dnia 30.05.1977r., z którego wynika, iż w okresie od dnia 03.07.1971r. do dnia 30.05.1977r. pracował na stanowisku montera (k.5 kap.pocz.)

ZUS nie uznał tego okresu, albowiem odwołujący nie złożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność charakteru pracy odwołującego w spornym okresie Sąd dopuścił dowód z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych oraz z zeznań świadków T. K. (k.41v), M. T. (k.41v) oraz odwołującego K. Z. (k.41v).

Z zeznań świadków oraz odwołującego wynika, że Przedsiębiorstwo (...) w W. specjalizowało się w doprowadzaniu instalacji wodno-kanalizacyjnej do przedsiębiorstw i budynków użyteczności publicznej. Wyspecjalizowane były dwie grupy monterów. Jedni układali instalacje wewnątrz budynków, a drudzy układali ją na zewnątrz. K. Z. należał do monterów pracujących na zewnątrz i wykonywał roboty wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach. Z zeznań odwołującego wynika, że jedynie na początku pracy przez około 3 miesiące pracował przy oczyszczaniu kanalizacji prowadzącej z zakładu do oczyszczalni. Przeciągał drut z gałganem od jednej studzienki do drugiej. Był wówczas młodym pracownikiem, a praca ta była uciążliwa. Wobec powyższego pracownicy z większym stażem cedowali ją na młodych pracowników. Następnie po tym okresie wykonywał roboty wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach. Zarówno z zeznań odwołującego jak i świadków wynika, że K. Z. wykonywał te roboty m.in. w Z. przy budowie hotelu, w N. M., gdzie pracował przy fabryce (...), w P. przy (...), w Cukrowni (...), w W. przy (...) Fabryce (...) oraz przy fabryce w P.. Wszędzie były to prace wykonywane na zewnątrz, w wykopach. Była to albo budowa nowej sieci do nowobudowanych budynków albo wymiana starej sieci na nową. Ponieważ sieć wodnokanalizacyjna doprowadzana była do przedsiębiorstw lub budynków o dużej kubaturze – zatem instalacja wodnokanalizacyjna była budowana w głębokich wykopach. Praca taka niosła ze sobą zagrożenia dla życia i zdrowia, gdyż było zagrożenie przysypania. Często zatem ściany wykopów były szalowane ze względów bezpieczeństwa. Z zeznań świadków i odwołującego wynika, że była to praca całoroczna.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego. Świadkowie są osobami, które pracowały z odwołującym w tym samym okresie. Świadek M. T. był także monterem pracującym przy instalacji zewnętrznej, natomiast świadek T. K. był monterem pracującym wewnątrz budynków. Świadkowie mają zatem wiedzę na temat specyfiki pracy odwołującego w spornym okresie.

Sąd miał także na uwadze, że zeznania świadków i odwołującego znajdują potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych.

W oparciu o powyższe dowody, Sąd uznał, że K. Z. w C. pracował przy robotach wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach. Jest to praca wyszczególniona w wykazie A, dziale V, poz.1 w/w rozporządzenia. Z zeznań odwołującego wynika, że pracę tę zaczął po około 3 miesiącach. K. Z. był tam zatrudniony od dnia 03.07.1971r. do dnia 30.05.1977r. Jest to okres wynoszący **5 lat, 10 miesięcy i 28 dni**. Po zsumowaniu tego okresu z okresem uznanym przez ZUS (12 lat, 10 miesięcy i 4 dni), daje to 19 lat, 9 miesięcy i 2 dni. Zatem odjęcie 3 miesięcy z tego okresu pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach znacznie przekracza 15 lat.

Sąd zaliczył do tego okresu także okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 25.04.1974r. do dnia 13.04.1976r. Zgodnie bowiem z ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem - zaliczenie okresu służby wojskowej do okresu pracy w szczególnych warunkach możliwe jest w takiej sytuacji, kiedy pracownik wykonujący pracę w szczególnych warunkach powołany jest do służby wojskowej i następnie po zwolnieniu z tej służby zgłasza się do pracy w przepisany terminie (tak m.in. SA w B. w wyroku z dnia 08.07.2014r. IIIAUa 148/14). W niniejszej sprawie odwołujący bezpośrednio przed powołaniem do wojska wykonywał prace wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach przy Cukrowni (...), co wynika z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. Natomiast po zakończeniu służby powrócił do analogicznej pracy.

W przedmiotowej sprawie odwołujący ostatecznie skoncentrował się na wykazaniu, że pracował w szczególnych warunkach w C.. Wobec powyższego cofnął wnioski dowodowe dotyczące innych okresów ewentualnej pracy w szczególnych warunkach. Sąd, kierując się względami ekonomiki procesowej, także nie dostrzegł potrzeby prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu w szerszym zakresie, uznając, że odwołujący wykazał pracę w szczególnych warunkach w koniecznym rozmiarze.

Z tych względów Sąd uznał, że K. Z. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 10.10.2014r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, albowiem wniosek o emeryturę został złożony dnia 13.10.2014r., a 60 lat odwołujący ukończył (...)

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 k.p.c.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności, z uwagi na fakt, że odwołujący nie złożył za sporny okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach sporny okres, wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.